

A FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐ DIPLOMÁSOK ESÉLYEI

Laki Ildikó

MTA SZKI, SZTE JGYPK

Kulcsszavak: fogyatékoság, társadalom, oktatás

Előadásom a fogyatékossgal élő fiatalok oktatásban való részvételi lehetőségeiről és munkaerő-piaci esélyeinek megteremtéséről szól. Alapvető feltételezésem, egyben meggyőzősédem, hogy a fogyatékossgal kapcsolatban a hazai politikák ugyan kedvező fordulatot vettek az 1990-es évek után, de továbbra is megoldatlan a fogyatékossgal élők helyzete az oktatásban és a munkaerőpiacon egyaránt.

Az előadás egy közeljövöben befejezendő kutatást mutat be: 150 munkaadón keresztül, valamint 50 diplomás fogyatékossgal élő látás-, hallás- és mozgássérült fiatal és fiatal felnőtt (22–35 év közötti) életén keresztül ismerteti a különböző problémás területeket. A szervezeti és egyéni vizsgálatok arra is választ adnak, hogy mely területek kívánnak azonnali beavatkozást (például akadálymentes épületek és kommunikáció), cselekedeteket. A különböző gyakorlati szintű ismertetések mellett kitüntetett szerepet kapnak azok az elméleti keretek is, amelyek a foglalkoztatás és foglalkoztathatóság, továbbá az attitűd és befogadás különböző aspektusait elemzik, értékelik az érintett csoportok vonatkozásában. Az eredmények a munkaerő-piaci szereplőkről igen kedvezőtlen képet alkotnak, ennek oka több oldalról közelíthető meg. A szervezetek fogyatékosügyi politikája, szándéka és valós cselekvései a foglalkoztatottakra vonatkozóan egyaránt metszeteket jelentenek az értékeléshez. Előadásom befejező egységében erre kívánok leginkább reflektálni, megajánlva a szükséges változásokat, változtatásokat.

Összességében az elmúlt években jelentős változás következett be a társadalom véleményformálásában az egyes társadalmi csoportokkal szemben, beleértve a fogyatékossgal élőket is. Ez mindenféleképpen pozitívan értékelendő, de még mindig jelentős a megoldásra váró feladatok köre. Ennek a változásnak néhány mozgatórugóját alakítottuk ki kutatásunk során, remélve, hogy a későbbiekben megfelelő kiindulási ponttá válhat a témával összefüggésben a különböző területek, kutatások és elemzések számára. A kutatás eredményeit elsősorban továbbgondolkodásra, cselekvésre ösztökélő szándékkal ismertetem; további cél az is, hogy közös lépéseket, megoldásokat találjunk.